

Even voorstellen

Vanaf 24 oktober 1964 kijk ik actief naar vogels. Op deze dag vertrok ik samen met A.N. Swart voor een excursie door het Amsterdamse Bos. Swart was de leider van 'Groep Swart'. De KNNV-Vogelwerkgroep 'Amsterdam' had destijds een aantal groepen, die samen excursies verzorgden en gedeelten van het bos inventariseerden. Swart was een enorme vogelaar. Hij beschikte over een buitengewone kennis op het gebied van herkenning van geluiden. Er is geen vogelaar in Nederland die meer lijstjes heeft gemaakt dan hij. Van elke excursie maakte hij een lijst en natuurlijk ook van elk gebied en van verschillende periodes. Hij hield daardoor ook een competitie met zichzelf. Altijd probeerde hij meer soorten te zien dan een vorige keer, of hij wilde een nieuwe soort voor een gebied scoren.

Ik werkte mee aan inventarisaties in het Amsterdamse Bos, het Amsterdamse Flevo-park, Polder IJdoorn en op Marken. Na mijn verhuizing uit Amsterdam woonde ik veertien jaar in de Wieringermeer, alwaar ik hielp bij het uitbouwen van de Vogelwacht Wieringen en Wieringermeer tot de Natuur- en Milieufederatie Wierhaven.

Karl van der Vlies volgde ik op als district-scoördinator voor het Sovonproject 'Winteren Trekvogels' in Noord-Holland-Noord en zo kreeg ik een goed inzicht in de ontwikkelingen in Noord-Holland. Dat kon ik later gebruiken als voorzitter van de Samenwerkende Vogelwerkgroepen in Noord-Holland en bij het stimuleren van de 'Broedvogels van Noord-Holland'.

Momenteel woon en werk ik in Woerden en ben ik actief in de Stichting Het Knobbelzwanenplatform, de Club voor Vogelkundigen, Dutch Birding en de Ledenraad voor Vogelbescherming.

Voor Dutch Birding coördineer ik de Internet-Homepage, die te vinden is onder: <http://www.mebweb.nl/DutchBirding>.

Toen er in Het Vogeljaar een oproep verscheen om nieuws vanuit het Internet te bewerken voor Het Vogeljaar heb ik gereageerd. Voorlopig zal ik een rubriek verzorgen, waarin ik informatie die op Internet te vinden is, doorspeel. Zoeken op Internet is een avontuur. Een eigen e-mail-adres geeft de mogelijkheid elke dag post te ontvangen die via het Eurobirdnet wordt verspreid en waar veel informatie over uiteenlopende onderwerpen is te vinden. Ik zal daaruit een keus maken. Ook wil ik regelmatig verwijzen naar interessante Home-pages van vogelorganisaties of misschien wel particulieren en die u zelf op het Internet kunt bezoeken. De redactie zal wel uit hetgeen ik aanbied een selectie maken, want er is heel veel in de aanbieding. Als ik alle aanbod zou verzamelen, dan kan dit na een paar weken een nummer van Het Vogeljaar vullen. Dat is natuurlijk niet de bedoeling.

Graag hoor ik uw opbouwende commentaar om er een rubriek van te maken die door velen graag wordt gelezen.

Mijn adres: P.C. Meijer, Bakboordlaan 4, 3448 KG Woerden. Telefoon: (0348) 43 19 05. Kantoor: (0348) 41 84 41 of fax: 90348) 42 03 96. Mijn voorlopige e-mail adres loopt nog even via Teleac en is: tc009267inter.nl.net. Zodra dit verandert, kunt u dit lezen in een volgend nummer of op de Home-page van DutchBirding te bereiken via <http://www/mebweb.nl/BirdConnection>.

Om de lezer enig idee te geven wat er zoal op Internet is te vinden, heeft de redactie ook enkele algemene berichten opgenomen.

Internethnieuws in januari 1997

Allereerst is er van allerlei nieuws te lezen in de e-mail die er binnenkomt vanuit het EuroBirdnet. Wie aangesloten is bij een Internet-provider en een eigen e-mail adres heeft, kan zich aanmelden bij EuroBirdNet_nlcs.utwente.nl en vragen om voortaan alle gegevens aangeleverd te krijgen vanuit dit net. Hierna volgt een selectie uit de aangeboden informatie van januari:

1. Een Zweedse vogelaar vond eind december vijf kilometer ten noordoosten van Falkenberg aan de Zweedse westkust tussen Göteborg en Halmstad een geringde Vink. Hij kon er echter niet achterkomen wie de ring om de poot van de vogel had gedaan en hij deed een oproep via het EuroBirdnet. Een Belgische vogelaar herkende de beschrijving van de ring en schreef dat de vo-

gel was geringd door iemand van de Belgische Ornithologische Federatie. De BOF is een organisatie van volièrehouders en die houden wel van gevangen wildzang.

Een ring die voor wetenschappelijke doeleinden bij een vogel wordt omgedaan, is altijd open, terwijl ringen voor niet-wetenschappelijke doeleinden altijd gesloten zijn. De Vink was een Belgische vierdejaars vogel. Hij ontsnapte uit een kooi en kwam in Zweden terecht.

2. Paul Tout en Ann Hill meldden wat er in december in Italië te zien was. Een aanvankelijk als Grauwe Fitis (*Phylloscopus trochiloides*) gedermineerde vogel bleek een Humes Bladkoning (*Phylloscopus humei*) te zijn. De vogel werd in Noordoost-Italië (Gorizia), ten noorden van Triëst

gevangen en op naam gebracht. Een Grauwe Fitst zou een eerste waarneming voor Italië geweest zijn.

Geen eerste waarneming, maar toch bijzonder voor Italië was de ontdekking van een Witvleugelleuwerik (*Melanocorypha leucoptera*) in Udine in Oost-Italië. Opmerkelijk was het feit dat er nog een nestelende Rotszwaluw (*Ptyonoprogne rupestris*) op Sicilië was te zien.

3. Op de Canarische Eilanden werden een aantal leuke soorten gezien door Annika Forster uit Finland. Een Ringsnaveleend (*Aythya collaris*) en een Zwarte Wouw (*Milvus migrans*).

4. Een vogelaar in Zeeland zag eind december op één dag 36 vogels met kleurringen. Het betrof: elk Kleine Zwanen, één Rietgans, zeven Grauwe Ganzen, dertien Brandganzen en vier Rotganzen. Hij zag drie van de vier geringde Rotganzen één jaar geleden ook op de zelfde plek. De vierde vogel was hij twee jaar geleden al tegengekomen. Eén van de Kleine zwanen noteerde hij drie jaar eerder ter plaatse en de Rietgans ziet hij elk jaar in het zelfde gebied.

Het is leuk om kleurringen te letten en daarna de afgelezen letters en/of cijfers door te geven om zo net als onze vogelaar in Zeeland te ontdekken dat vogels niet alleen naar de zelfde broedplaatsen terugkeren, maar ook overwinteren in het zelfde gebied als in voorgaande jaren.

5. Wie op het Internet de pagina: <http://www.netlink.co.uk/user/ag/ebn/index.html> opzoekt, kan daar alle informatie vinden over de vogels die er in december in Groot-Brittannië waren te zien. Je leest dan over de Kleine Topper (*Aythya affinis*) van het Stithians Reservoir (Cornwall) en over een Draaihals (*Jynx torquilla*) op St. Mary's, Scilly-eilanden. Ook zijn er weer Pestvogels (*Bombicilla garrulus*) gezien. Wel driehonderd exemplaren bij Edinburgh.

6. Uit Noorwegen wordt gemeld dat er tot 28 december driehonderd en tien Ruigpootuilen (*Aegolius funereus*) zijn gevangen en geringd op het ringstation van Lista aan het Listafjord ten zuiden van Stavanger.

Ondanks de kou was er op 30 december 1996 nog een Scholekster aanwezig te Åsgårdstrand ten zuiden van Oslo (Noorwegen), Borre op het eiland Møn, Denemarken, Vestfold, een provincie ten noorden van Oslo, Noorwegen. De Noren vinden het soms de moeite waard de aanwezigheid te melden van Spreeuwen, een Torenvalk, een Houtduif en een Heggenmus. Toch leuk. Wie zou er niet dertig Zeearenden willen zien? Dat kon in de haven van Bodø, Nordland, Noord-Noorwegen. Daar waren ze op 12 december 1996 aanwezig.

7. Op 6 januari 1997 was 80% van de totale populatie Witbuikrotganzen aanwezig in Lindesfarne (op Holy Island, Northumberland, Engeland), aldus schrijft Guy Anderson. Als het kouder wordt trekt het grootste deel van deze vogels naar een natuurreservaat in Northumberland. Een ander deel vliegt door naar Nederland, België en Frankrijk. Op Wieringen waren ook deze winter weer verschillende Witbuikrotganzen te zien. Zelf zag ik er op 25 januari 1997 een twintigtal.

8. Voor geïnteresseerden in vogelgeluiden is het mogelijk geluiden te beluisteren en mogelijk ook binnen te halen (te downloaden) vanaf de pagina: <http://www.sirius.pisa.it/guests/lipupisa/snd>, aldus lezen wij in de mededeling van Samuel Manfrin.

9. Er is een oproep gedaan zich te melden als vrijwilliger om in januari 1998 te helpen met het tellen van waterwild in Tanzania. In 1995 is dit voor het eerst gebeurd en daarbij hebben vrijwilligers uit Denemarken, Groot-Brittannië en Tanzania geholpen. Een en ander geschiedt in het kader van een monitoring project dat georganiseerd wordt door 'Wetlands International'.

In 1995 vond met een groep van 146.000 Abdim Ooievaars, 78.000 Kleine Strandlopers, 14.000 Slobeenden op het Manyara Meer in Tanzania, 5000 Lachsterns, 1500 Grutto's in Singida (Tanzania) en nog veel meer leuke soorten in grote aantallen. Vogelaars worden verdeeld in groepen van drie personen met een Tanzaniaanse assistent. Voor de kosten dien je zelf een sponsor te zoeken, of het gewoon uit eigen zak te betalen.

Wie geïnteresseerd is kan een e-mail sturen aan: tzbird@marie.sasa.unon.org.

10. Er is veel onderzoek naar de verblijfplaatsen en de trekrichtingen van Wilde en Kleine Zwanen. Er wordt veel met kleurringen gewerkt. Voor Wilde Zwanen gebruikt men gele kleurringen om de tarsus. Ander onderzoek maakt gebruik van blauwe en gele halsringen.

De afgelopen twee jaar zijn er in Finland zo'n vijfhonderd zwanen geringd. Dit in het kader van onderzoek naar hun trekwegen en het broedsucces van de zwanen. Uiteraard is men heel blij met het doorgeven van waargenomen zwanen met ringen onder vermelding van de kleur en eventuele nummers, alsmede de precieze plek. Atlascoördinaten opgeven wordt op prijs gesteld. Gaarne de bevindingen zo spoedig mogelijk doorgeven aan de volgende coördinatoren:

Kleine Zwanen

Blauwe halsring alle codes met uitzondering van S01-S19, H01, 001P-100P aan Jan H. Beekman, Zoologisch Laboratorium, Universiteit van Groningen, Postbus 14, 9750 AA Haren, Nederland. De codes S01-S19, H01, 001P-100P aan Richard Hearn, The Wildfowl and Wetland Trust, Slimbridge, Glos.GL2 7BT, Groot-Brittannië.

Gele halsringen: alle nummers naar: Trinus Haitjema, It Heechhout 7, 8723 ES Koudum, Nederland.

Ring om de tarsus:

a. Een ring met twee of drie hele getallen naar Richard Hearn, zie boven.

b. Twee ringen om de tarsus met een cijfer op elke ring (er kan wel eens een ring verloren zijn gegaan!) naar Trinus Haitjema, adres zie boven.

Wilde Zwanen

Alle blauwe en gele halsringen met uitzondering van de gele nummers 0R01-0R11 naar Bjarke Laubek, National Environmental Research Institute, Grenaaavej 12, DK-8410 Bønde, Denemarken. E-mail: bjarkebio.aau.dk.

Let op gemerkte Kleine Zwanen.

Foto: Frits van Daalen.

Gele halsringen met de nummers 0R01-0R11 naar Menno Zijlstra, Rijkswaterstaat, Directoraat Flevolpolders, Postbus 600, 8200 AP Lelystad, Nederland.

Ringen om de tarsus:

a. Gele Ringen met zwarte drie cijfercode, met uitzondering van de H-serie naar Richard Hearn: adres zie boven.

b. Gele Ringen met code H naar Bjarke Laubek, evenals gele met blauwe ringen met een vier cijfercode.

Knobbelzwanen

Blauwe halsringen met een vier cijfercode naar Pelle Andersen, Harild, Ringing Office, Zoölogisch Museum, Universiteitsparken 15, DK. 2100 Kopenhagen E, Denemarken.

Veel over kleurringen is te vinden op de website: <http://www.club.innet.be/~year1599/crb.htm>.

11. Wie alles wil weten over vogelobservatiestations in Groot-Brittannië kan terecht op het web bij het adres: <http://www.club.innet.be/~year1599/index.HTM>. Daar staan details van ruim 45 stations.

12. Uit Zweden werd op 6 januari 1997 een Pacificse Waterpieper (*Anthus rubescens*) gemeld. De vogels is al aanwezig vanaf 2 januari 1997. Ook meldt men dat er weer één paartje Kerkuilen in Zweden te vinden is en dat na jaren van afwezigheid. Bij Lisa ten zuiden van Stavanger, Noorwegen, zit al vanaf 21 december 1996 een Steppenarend. Tja, wie zou er niet een ontmoeting willen met deze vogel?

13. Hoe kun je drijvende nesten maken voor Waterhoentjes, Meerkoeten en Wilde Eenden? En welke resultaten zijn er geboekt? Ted Andersen kan u er alles over vertellen. Zijn e-mail adres is tandresenspace.honeywell.com.

14. Björn Olsen uit Zweden vraagt op dertien januari 1997 wie het bericht kan bevestigen dat er twintig Kaalkopbissen in Marokko gestorven zijn door landbouwgiften. Hij heeft dit begin januari op een trip door Marokko gehoord. Als dit zo is dan zou tien procent van de wereldpopulatie zijn omgekomen.

Martin Collinson meldt nog de zelfde dag dat hij het bericht ook heeft gehoord, maar dat het nog erger was. Er waren veertig vogels door het landbouwgif omgekomen. De vogels zijn verzameld en voor onderzoek meegenomen. Het resultaat is nog niet bekend. Dit lijkt mij iets voor BirdLife International om uit te zoeken en op de juiste

plek aan te kaarten.

15. Als u een eigen e-mail-adres heeft dan kunt u niet alleen alle informatie van het Euro-Bird-Net (EBN) krijgen, maar u kunt zich ook abonneren op het e-mail tijdschrift 'Wildlife Ecology'. Dit tijdschrift publiceert allerlei samenvattingen van artikelen op het gebied van dieren in het vrije veld en hun leefwijze. De artikelen gaan over vogels en behandelen kleurringen bij diverse soorten. Over problemen met kraaiachtigen. Hybridiseren Ganzen? Wordt de eiscaal van vogeleieren weer dikker, en dergelijke.

Artikelen over zoogdieren gaan onder andere over: de wilde hond, vleurmuizen en vliegende honden, herten in de westelijke staten van de Verenigde Staten, enz.

Artikelen over uitsterven van dieren, schaaldieren, voor- en nadelen van voeden van dieren in de winter. Te veel om op te noemen. Als u bent geïnteresseerd, stuur dan een berichtje via uw e-mail naar: kingfsh@northzoast.com en al snel zult u een eerste editie in uw 'postbus' vinden. Wie meer wil weten, kan dit vinden op de 'website': <http://home.aol.com/wedigest>. Daar kunt u verder door het dierenrijk surfen via de meer dan tweehonderd verbindingsmogelijkheden.

16. Wie veel gebruik maakt van het EuroBirdNet wil misschien graag weten welke adressen hier allemaal mee verbonden zijn. De ledenlijst is te krijgen op: <http://www.hut.fi/~mhe/ebn.txt>.

Ten slotte

Vanaf 25 januari is het lentegevoel bij iemand ontstaan. Een vogelaar uit Engeland meldt zingende Zanglijsters. Voor een Siciliaanse vogelaar is dit heel gewoon. Hij vindt dat de lente begint als de Gele Kwikstaarten op Sicilië terugkomen.

Steve Christmas uit Liverpool schrijft dat hij op 25 januari een juveniele Zanglijster zag. Als dit beestje in Liverpool uit het ei is gekropen, dan zal dat zo rond de Kerstdagen geweest zijn.

Gonzalo Elias uit Portugal schrijft dat hij enkele jaren terug in januari een juveniele Boerenzwaluw zag en dat hij meent dat dit dier gewoon de rui niet heeft afgemaakt. Hij vraagt of dit met de Zanglijster ook het geval zou kunnen zijn?

Een vogelaar uit East-Sussex, graafschap in Zuid-Engeland, geeft aan dat broedende Zanglijsters in januari in zijn gebied niet ongewoon zijn. Hij heeft dit uit eigen observatie.

Wat u er ook over denkt, als u dit leest is de drang naar de lente door de tijd ingehaald.